

Politiszkos žinios.

Karė Maskolijos su Japonija.

Ant karės lauko, ypač ant jurių, pereitą sanvaitę buvo gana svarbus atsitikimai. Abudu japoniškos laivynės viršininkai, taigi lygiai dabojantis Port Arthuro Togo, kaip ir dabojantis Vladivostoką Kanimura turėjo progą atsizymėti. Paskutiniai atsizymėjimai uždengė senesnius nepasisekimus Kanimuros. Dabar pasirodo, kad jis, su savo nedidele laivyne istikro negalėjo išdaboti maskoliskų laivų Vladivostoko uosto, o admiralas Togo nenorėjo jam atsistoti pastiprimo, kadangi manė, jog po apstojimui nuo sauzemio Port Arthuro, esanti uosto maskoliskai kariskai laivai bandys išeiti. Tame admiralas Togo neapsiriko.

Pereitos sanvaitės utarninko naktį, maskoliskasis admiralas Withoef, susitars su Skridlovu, su visais galinčiais plaukti maskoliskais kariskais laivais išplaukė iš Port Arthuro uosto, o admiralas Skridlov išplaukė su savo laivais iš Vladivostoko. Abidvi maskoliskos laivynės stengėsi susijungti į vieną, o tasyk jos butų jau buvusios drutesnės teip už laivynę admiralas Togo, kaip ir už Kanimuros, skyrium imant. Išplaukima maskoliskų laivų vienog patėmijo saugojanti iš uosto išėjimus japoniskai laivai ir davė žinią admiralams.

Priešais išeinančius maskoliskus laivus iš Port Arthuro pasirodė laivai admiralas Togo. Nors maskoliskų laivų buvo daugiau, maskoliskasis admiralas nedrįso stoti į atvirą mūšį, bet stengėsi per japoniečių linijas ištukti, plaukti į šiaurius ir susijungti su Vladivostoko laivyne. Nepasisekus dumti į šiaurius, Withoef bandė dumti pietų link, bet ir į tą pusę ištukti nepasisekė, ištuko vos keli mažesni laivai, o visus didesnius Togo privertė grįžti atgal į Port Arthuro uostą. Mušyje vienas iš didelių maskoliskų laivų likosi paskandytas, o keli dručiai pagadyti. Mušyje prauvo ir patsai maskoliskasis admiralas Withoef (pravarde jo skamba lietuviskai), o užmėgė jo vietą vice admiralas Uchtomsky pašautas į koją.

Ištukę mazi laivai vienį pasislėpė Chinų portė, kiti gi prisigriebė į vokiečiams prigulintą portą. Laivai tie turi arba 24 valandas apieisti neutraliskus portus ir plaukti ant jurių, kur laukia jų japoniskai laivai, arba nusisarvuoti, pernešti kanuoles ant kranto ir šioje karėje jie negalėtų jau dalyvauti, kadangi mat neutraliskai portai negali būti vieta pasislėpimo laivų vedančių karės. Maskolikai plaukti ant jurių nenorė, kadangi laivai tie mušyje likosi pagadyti, bet valdžia neutraliskų kraštų daleidžia savo portuose vien ant tiek pataisyti, kad galėtų priplaukti į artiausią savo portą. Kad maskoliskų laivų kapitonas nebandytų lauzyti terptautiskas tiesas, į tą portą, kur tie laivai yra, atplaukė visi Chinų pakrantėse esanti vokiški kariskai laivai, kurie arba išvys maskoliskus laivus, arba juos nusarvuos. Pasislėpę Chinų portė Chifu maskoliską torpedų gau-

dytoją „Resitelny“ paėmė japoniečiai. Prieš tokį japoniečių pasielgimą pakėlė protestą maskolikai, kadangi karės laike nevalia užpildinėti ant laivų stovinčių neutraliskų kraštų portuose. Japoniečiai vienog teisinas, kad įplaukus jiems į portą ir užlipus su vertėju ant maskoliskų laivo vienam oficerui, kapitonas maskolisko laivo pagriebė japoniską oficerą ir per barjerą numetė į jures; jurininkai tą patį padarė su vertėju. Tasyk japoniečiai suvaldė laivą ir jį išvilkė iš Chinų portą. Jeigu todėl japoniečiai sulaužė terptautiskas tiesas, tai ir maskolikai mat negali pasigirti, kad jų būtų prisilaikę ir jie pradži padarė.

Du bėganti nuo japoniečių maskoliskai torpediniai laivai, Chinų pakrantėse užbėgo ant pleskos. Tie teipogi pateko japoniečiams. Mušyje japoniečiai nužudė apie šimtą žmonių, pašautų ir užmuštų; maskolijų nuotrotos buvo daug didesnės.

Japoniskasis admiralas Kanimura pavijo išėjusią iš Vladivostoko maskoliską kariską laivynę Korėjos jurių siaurumoje, tarp Korėjos ir Japonijos salų. Užimė čia mušis, kuriame maskolikai teipogi likosi sumušti, didelį jų laivą „Ruriką“ japoniečiai paskandino; uždengti plienu maskoliskai kreiseriai „Rosija“ ir „Gromoboi“ likosi dručiai pagadyti. Kaip abudu japoniskai admiralai užtikrina, ne vienas jų laivas netapo ne ant tiek pagadytas, kad negalėtų vėl stoti į mūšį. Tokiu būdu maskoliskai laivynė vėl tapo gana žinomia apsilpnę.

Išplaukimas maskoliskų laivų, suprantama, diktai sunkino apgyrimą Port Arthuro. Jeigu gi tie laivai, nepaisant ant to, bandė iš čia išdumti, tai matyt maskolikai pats nužudė viltį apginti tą tvirtynę; jie todėl bandė vien savo laivus gelbėti. Iš tikro padėjimas maskoliskų kariskų laivų Port Arthuro uostą pavojaingas: apvaldžius japoniečiams tulas kalvas pajuryr ir užvilks ant jų sunkias kanuoles, japoniečiai iš jų pasiekia tiek gerai miestą, kaip ir uostą stovinčius maskoliskus laivus, teipogi ir laivų taisyto įtaisais. Pagadyti paskutiniuose mušiuose savo laivų maskolikai neturi kur pataisyti.

Pereitą sanvaitę aplink Port Arthuro ir ant sauzemio buvo smarkus mušiai. Maskoliskos tvirtynės apginėjas, jenerolas Stoessel, viename mušyje likosi pašautas į koją. Japoniečiai vėl apvaldė čia kelias kalvas aplink miestą ir ant jų užvilko sunkias, toli siekiančias kanuoles, iš kurių apšaudė lygiai atsikirus aplink miestą fortus, teip jau patį miestą, kaip ir uostą stovinčius laivus ir laivų dirbtuves.

Japoniečiai prie Port Arthuro atgabenė daugiau karinių ir skubiai rengia visą ant galutinio veržimo miestą ir tvirtynės, kas neapsieis be didelio kraujo praliejimo. Ant prisakymo Japonijos ciecoriaus, admiralas Togo pranešė Port Arthuro komendantui, užmanydamas, kad visi eivėmų kraštų pavaldiniai, kunigai, moterys ir vaikai, visi nekariaujanti persikeltų į esanti japoniečių jau rankose Dalny, kur žada jiems prieglauda. Matyt todėl, kad japoniečiai pasiren-

gė neužligo per šturmą bandyti veržti Port Arthuro. Ant sudrutinimo apguliusi traukia japoniskai karieivai ir nuo šiaurios, nuo armijų japoniskų jenerolų stovinčių prieš Kuropatkina. Japoniečiai mat stato visas pajėgas, kad apvaldyti tą dručiausią Azijoj maskoliską tvirtynę pirma, negu iš Europos atplauks maskoliska Baltiko laivynė. Bet jeigu esanti jau Azijoj maskoliska laivynė liktų su visu išnaukinta, tasyk ir Baltiko jurių paskutinių mušių maskoliska laivynė Azijoj likosi apsilpnę, nepagadytų laivų joje jau mažai liko, o pagadytų nėra kur pataisyti.

Užtai kariavimai Mandžurijoje vėl apsisotė, nežinia dėl kokių priežasčių. Londono mano, buk neutraliskai kraštai stengiasi sutaukyti kariaujančias puses, o kad maskolikai sumušti nenorėtų taikytiesi, bet stengtųsi atsikriebti, tai japoniskai jenerolai apstabdė tuom tarpu vilėjom Kuropatkino. Maskolikai gi mano, kad žengimas prysakin japoniečių apsisotę per tai, kad Mandžurijoje vėl užstojo lytų laikas, užtvinę keliai stabdo japoniečių žengimą prysakin, kas išena tik ant maskolijų naudos, nes per tą laiką, kol japoniečiai negali paskutinių, maskolikai į Aziją gali sugabenti daugiau karieivų. Kokios vienog priežastys mušius Mandžurijoje stabdo, tikrai nežinia.

Be abejonės japoniečiai noriai užbaigtų karę, kadangi karis ir laimėjusiam daugiau blogo negu gero atgabena. Karės kaštuoja daug, žudo nevien daug žmonių gyvasčių, bet dar daugiau pinigų, kurių juk nė viena tauta neturi per daug. Jeigu tautos pinigūs išleidžiamas ant karių išleisti ant naudingų dalykų, butų daug laimingesnės. Todėl galima tikėti, kad japoniečiai, jeigu tik galėtų, noriai karę užbaigtų. Bet ir jie nori gyvais buti, ir jie negali sutikti kad Maskolija juos savo naguose teip suspaustų, kaip suspaudus laiko, paveikslan, Bulgariją arba Persiją, arba kaip spaudžia ir išnaudoja Lenkiją, Lietuvą arba Finlandiją. Juk ir katė kanda, jeigu kas jai ant uodegos užmينا. Maskolija gi ne kartą Japonijai uodegą primynė, todėl ir iššaukė karę.

Maskolija.

Maskolija ant galo sulaukė sosto įpėdinio: carienė pereitos sanvaitės petnyčioj pagimdė sunų. Prieš tai popai, kunigai, pastoriai, rabinai, ant rando prisakymo meldėsi bažnyčiose, kad Dievas susimylėtų ant caro ir duotų jam sunų. Na, ir išmėdė. Maskolijos mat išduoda tokius vaistus, kokių besimeldžianti gėdžia. Bet caras turi jau, rodosi, keturias dukteris ir prieš gimimą kiekvienos dvasišką teip jau maldė, kad Dievas susimylėtų ir duotų carui sunų, bet pirma maldos buvo nevaisingos.

Urdininkai carui tarnauja, kad Dievas carui davė sunų, už kurio pečių pasislėpė, jam valdant, galės išnaudoti ir spausti žmonis, savintisies sau ant viešų reikalų sudėties pinigūs. Žmonėms gi vis tiek, ar caras sulauks sunų, ar butų sulaukęs dukters. Kaip pats ca-

ras, teip ir jo įpėdinis žmonėms nieko gero nepadarys, nes padaryti, nors ir norėtų, nedaleis jam jo locni, sudemoralizuoti tarnai, kadangi žmonių nauda neįsėina ant naudos caro tarnų: juo niekiau ir sunkiau žmonėms, juo geriau urdininkams. Caras gi rupinasi vien apie urdininkų reikalus, per kurių vien malonę ir sėdi ant sosto.

Užrubečių laikraščiai mena, buk ant pažymėjimo užimimo sunaus, caras suteiks Maskolijai konstituciją. Mes apie tai abejojame. Del užimimo sunaus paliausuos iš kalėjimų kriminalistus, kaip paprastai buvo, ant to ir pasibaigs caro malonės. Jeigu ir suteiks kada Maskolijai konstituciją, tai ji nebus išduota ant žmonių labo, bet vien ant sudrutinimo saualios caro urdininkų.

Del užimimo carui sunaus be abejonės ir politikiams nusidėjėliams bus sumažintos kiek bausmės; žmonėms dovanos mažas randai skolas; gal pabėgę iš Maskolijos galės grįžti. Ant to be abejonės ir pasibaigs visos malonės. Ypač nepaliausuos pančių caras ne lietuviams, ne lenkams, ne finams; paliausavimus reikia iškovoti, dyka, be kovos valdžia niekam nepaliausuoja.

Vidurinė Azija.

5000 anglijonų čiaė T. beto sostapi, miestą Lhasą, to krašto valdonas, lamaistų popiežius pabėgo iš sostapi. Anglijonai tikėjo, kad po užimimui Lhasos tibetiniai tuojaus atsijus pasitinksim ir mels susimylėjimo, pradės tarybas ant pasidavimo ant anglijonų malonės — to nieko vienog iki šiol dar nesulaukė. Su prašyma malonės ir išreiškimu nuro pasiduoti nieks neatsisaukė. Gyventojai atvirai rodo nepritankumą išveržliams, nepristato valgio produktų, o mieste anglijonai teipogi jų gauti ne už pinigūs negali. Neliko anglijonams nieko daugiau, kaip traukti iš miesto ant didžiausio ant svieto klioštoriaus Daipang, kuriame yra 7000 zononinkų. Anglijonai nusistūte su laišku pas klioštoriaus perditinį, prašydami maisto už atsakantį užmokėsi, bet iš syk zononinkai atsisakė priimti laišką; tik kada anglijonai pagazdinio išgrovimu klioštoriaus, kunigai atsistūte jiems 8000 svarų miežių.

Turkija.

Buvo užimė dideli nesutikimai tarp Amerikos ir Turkijos, Amerika net nusiuotė savo kariskus laivus į Turkijos vandenį ant pagazdinio maultano. Tas istikro paskelbė. Amerika mat pareikalavo savo misijoms ir mokytoklos tokių jau tiesų, kokiąs turi Europos tautų mokytoklos ir misijos. Turkija gana ilgai priešinosi, bet ant galo sutiko išpildyti svarbiausius Amerikos reikalavimus. Armėnųjų traukiasi skerdynės. Turkai, iš vien su kurdais plėšikais, užpildinėja ant armėniskų kaimų, skerdžia žmonis, degina kaimus. Prie progos tuom patį turkams atmoka armėniskai. Plėšimai ir kraujo praliejimai čia traukiasi nuo seniai ir nežinia, kada jie pasibaigs. Išskerdė čia jau nemažai žmonių, o dar vis galo skerdynių nematyti.

Isz Lietuvos.

Is Vilniaus.

Vilniaus miesto namų savininkai, pagal rando komisijos apekaitymą, nuo samdos už gyvenimus turi grynų pelno 2,042,380 rubl.; namų savininkai ant priemiesčio Žverinėliaus turi pelno 27380 rubl.; užmiešiuose 43870 rb. Nuo to ant miesto reikalų namų savininkai moka 206,920 rubl. Nuo kiekvienos 10 rubl. namų savininkai moka: ant miesto reikalų 1 rubl., ant žemiškų reikalų 26 kap., ant viespatystės reikalų 51 kap., iš viso 1 rubl. 77 kap. arba 17,7% grynų pelno, tai gi netoli dvigubą dešimting.

Mėsos prekės Vilniuje dabar yra sekančios: už svara geriausios nuo atgabentų iš pietinės Maskolijos galvijų 23 kap., vietinių 18 kap.; svaras mėsos I sorto nuo atgabentų galvijų 14 kap., vietinių 12 kap.; II sorto nuo atgabentų galvijų 12 kap., vietinių 11 kap.; III sorto nuo atgabentų 10 kap., nuo vietinių galvijų 8 kap.; lašinių 13 kap. Taigi mėsa mat pigesnė Lietuvos sostapijė negu Amerikoje.

Is Vilniaus knygyno lenkiškojo kalboj norinti skaityti, gali gauti vien senus laikraščius; „Kurjer Wilenski“ ir „Wilensky Westnik“ maskoliskoj ir lenkiškojo kalboj. Ant gavimo kokios lenkiškos knygės istoriskos, reikia išprašyti kiekvieną sykį specialiską knygyno užveizetojus daleidimą.

Vuogos Vilniuje gana pigios. Svaras žemvuogių kaštuoja po 6-15 kap., pagal jų veislių ir gerumą. Kvorta mėlynų kaštuoja 3-4 kap., taigi penkis syk pigiau negu Amerikoje. Ir svetimų kraštų vaisiai nebrangūs.

Pereitose metuose Vilniuje užimė vaikių: stačiatikių vaikių 665, mergaičių 599; katalikų: vaikių 1683, mergaičių 1641; žydų: vaikių 892, mergaičių 551; liuteronų: vaikių 50, mergaičių 33; kalvynų: vaikių 6, mergaičių 7. Ant priemiesčio „Naujo Svie-to“ užimė 130 vaikių ir 85 mergaičių; ant Snipiskų ir Antakoliaus — 157 vaikai ir 108 mergaitės.

Pasimirė gi: stačiatikių vyriškių 459, moterų 303; katalikų: vyriškių 961, moterų 898; žydų: 780 vyriškių ir 729 moterys; liuteronų: 33 vyriškiai ir 38 moterys, kalvynų 1 vyriškis ir 5 moterys.

Viespatystės rodo nusprendę paskirti Vilniaus teatrui 1500 rubl. ant uždengimo nepritekliaus pereitų metų. Na argi negeras caras. Tuom tarpu caras remia Vilniaus teatrą tik dėl to, kad jis yra maskoliskasis, yra įnagiui maskolinimo nemaskolijų gyven-tojų. Juk valdžios Vilniuje, Lietuvos sostapijė, nedaleidžia rengti nė jokių lietuviškų teatraliskų perstatymų.

Atnaujina dabar vieną iš gražiausių Vilniaus katalikiskų bažnyčių, bažnyčią Šventos Onos. Iki šiol ant atnaujinimo išleista jau 19000 rubl.

Parengimas lazarieto, koki Vilnius išsiuntė ant karės lauko, miesto gyventojams kaštavo 43378 rubl. 63 kap. I gelumbės pardavinyčią Banevičio ir Cervinskio Vilniuje, naktį įsikraustė vagiliai ir pašlavė tavorų už 3000 rubl. Ne langai, ne durys nebuvo išlaužyti, todėl nežinia, koki būdu vagiliai prisigriebė į pardavinyčią.

Is Vilniaus vyskupystės Peterburgo katalikiską kolegiją prižiūrėjimui dvasiškios susisėimų su popiežiu, ant ateinančių trijų metų paskyrė: profesorį katalikiskos dvasiškios akademijos, kn. Maculevičią, kun. Čepišką ir pralotą Vilniaus kapitulos kun. Kliučinskį.

24 d. liepos Vilniaus katalikiskoj Šv. Jono bažnyčioj, laike šliubo jaunavedžių poros, prie altoriaus priejo mergina B. ir apreiskė kunigui, jog jaunavedys ją prigavo, žadėdamas vesti, ji nuo jo turi vaiką. Šliubas likosi pertrauktas, bet jis atsibuvo ant rytojaus. Matyt, nelabai savę godoja jaunamartė, jeigu ji sutiko tekėti už suvadziotojo. Apgautą merginą iskratė ir jos kišeninį rado stiklinaitę su sierine rugščia.

Naslė Vasilevskienė, gyvenanti ant Antokoliaus, pranešė policijai, jog jos auginamą 11 metų mergaitę išėjo iš namų ir daugiau nesugrįžo. Mena, kad ji pateko į mergų prekėjų kilpas. Policija iki šiol nė jokio pėdsalo prapulusios mergaitės nesurado.

Is Vilniaus apskrício, ant karės lauko į Aziją privertinti išsiuntė 80 telegrafistų ir telegrafo urdininkų, ir technikų, per tai Lietuvoj pritruko dabar telegrafistų ir kitokių telegrafo ir pašto urdininkų. Ant tarnystės ant telegrafo Lietuvoj dabar gali patilpti net nešilavinti atsakančiai.

Vilniuje susitvėrė dalis draugystės apsaugojimo moterų. Mieris draugystės yra: augoti moteris ir merginas nuo paleistuvų kilpų; suteikti jiems prieglaudą ir darbą ir gelbėti visokiuose atsitikimuose.

Is Vilniaus gubernijos.

Antroje pusėj berzelio mėnesio Vilniaus gubernijoj buvo 59 gaisrai, kurie užimė: nuo neatsargumo 9, nuo negerai įtaisytų kaminų ir ugniaivičių 6, nuo padegimo 5, nuo perkimo įtrenkimo 4, nuo nežinomų priežasčių 35. Visuose tuose atsitikimuose ugnelė pridirbo bledies ant 88630 rubl.

Netikėtų mirčių buvo 12, užmušyta 1, vaikų uždusė 2, staigų mirčių 6.

Vagystų papildyta 5; pavogę daiktų už 334 rubl., gatačių pinigų 509 rubl. Arklų pavogė: Vilniaus pavietij 1, Trakų 5, Lydos 5, Ašmenų 4, Šventenų 4, Vileikos 7, Disnos 2; išviso 28 arklus.

Vilniaus girių apsaugojimo komitetas uždraudė kirti medis grieslo Rubno, prigulinėiose Dauksai, per 10 metų.

Ant stacijos Vileikos, geležinkelio traukis pervaziavo sėnių nustatytąją lietuvių Burdį. Paliko jis pačią su penketu mažų vaikų.

17 d. liepos netoli kaimo Mazedikų, geležinkelio traukis pervaziavo ir užmušė ant vietos du piemenaiti, Urbanavičių ir Radavičių.

Is Disnos, Viniaus gub.

Dirbtuvėse grafo Broel Platerio, Platerove, Disnos pav., ateitiko baisi nelaimė ir tai tik dėl stokos atsakančio prižiūrėjimo. Ant prisakymo dirbtuvų prižiūrėtojo, inžinieriaus Slavinskio, šeši vaikai: Walk, Rawi, Kulina, Pustilnik, Azovski ir Sadowski likosi nusiųsti nušvel-

sti garinio katilo vidurį. Sulipus vaikams ir pradėjus darbą, mašinistas, nežinodamas, kad katilo garinė dūda neuždaryta, paleido garą ir jo priėjo į katilą, kuriame dirbo vaikai. Kada klaidą patėmijo ir garą apstabdė, vaikus ištraukė, jie buvo rods dar gyvi, bet teip baisiai nuplikyti, kad penki tuojaus pasimirė, Sadosvskį gi nugabeno į dirbtuvės ligonbutį. Apdegę teipogi sunkiai ištraukę iš katilo nelaimingas nedabojimo aukas peckurus Papkevičią. Žinoma, už tą nedabojimą grafo nieks nebus, kadangi jis neturi laiko prižiūrėti savo dirbtuves, jis turi, kaipo bajorų perditinis, rinkti aukas nuo Vilniaus gubernijos dvarponių carui ant karės su Japonija.

Is Virballiaus, Suvalkų gub. Uzdėrijimas javų visuose Prusų parubežiuose maskoliskoj pusėj šimet išrodo menkas. Rugiai pirm laiko nunoko, per tai grūdai mazi ir varpų daug tuščių. Šieno ukininkai surinko vos trečdalią to, ką surinko pernai. Miežiai ir avizos prasti, tik žirniai dar šiaip teip išrodo. Bulvės pabrango: Virbalijų už centnerį jų moka netoli 2 rubliu.

Is Snovo, Minsko gub. Neseniai kaime Grinkovskioj numirė ukeš savininkas Juozas Skripka nuo bado. Mat šimet nedavinėjo ant užsėjimo laukų grūdus jų neturintiems ukininkams iš valsciaus magazynų, sėklą turėjo pirkti už pinigūs. Išdavė juos ant nusipirkimo seklos, neturėjo už ką pirkti duonos. Prie tokių nelaimingų prigulėjo ir Skripka. Neteikęs duonos, nedrįsdamas prašyti nuo kitų, žmogus per ilgą laiką mito žolė, bet žinoma, tas maistas nedaug suteikia drutumo. Žmogus dar pasisamdė pianti šieną į dvarą, kur gavo drutesnį valgi, bet atpratęs pilvas jau nepakėlė. Parėjęs nuo darbo namon, vargšas numirė.

Is Viazino, Vileikos pav.

Šitą miestelį beveik su visu išnaikino baisus gaisras, kuri išūgimė nuo neatsargumo. Išliko vien medinė cerkvė, rando degtinės parlavinyčia ir valsciaus kanceliarija. Bledį gaisro padarytą skaito ant kelių dešimčių tukstančių rublių. Daug šeimynų neteko turtų ir pastogės. Susitvėrė jau komitetas šelpimo padegelių, kurie prima aukas nuo norinčių aukauti.

Is Borisovo, Minsko gub. 20 d. liepos siautė čia didelė gaisras, kuris išnaikino mašinų dalį didelės briediukų dirbtuvės „Victoria“. Bledį gaisro padarytą skaito ant kelių dešimčių tukstančių rublių. Per sudegimą dirbtuvių, nustojo darbo suvisum šimtas darbininkų.

Traukia į karę.

Ant prisakymo karės ministerijos, iš miestelio Alytaus ištraukė į karę su Japonija 43 artilerijos brigada ir ji paskirta prie I korpuso armijos. Tarp jų karievių lietuvių yra aedaug.

Ar nerengia naujų pančių?

Maskoliska izdo ministerija išdavė prisakymą visoms Lietuvoj esančioms net priatatiškomis paskolos draugystės, randui paduodamos atekaitose pristatyti surašę sanarių, padalinant juos pagal tikėjimą, ypač gi parodyti kokio tikėjimo yra užveizdos sanariai. Čia, matyt, randams, atsidėkavodamas lietuviams už jų aukas ant karės reikalų, rengia naujus pančius ne stačiatikiams. Gal uždraus tokius rinkti į draugystių užveizdas, o draugystės susiedančias iš nestaciatiškių suvisu uždarys. Maskoliskasis randas jau nestaciatiškiams už gerą iki šiol vis piktui atmokėjo, be abejonės ir dabar rengia naujus pančius nemaskolikiams. Teisingu nemaskolikiams caras mat buti nemoka.

Is Rygos.

Rygos politechniskasis institutas pagrasino, jog ant toliaus neprimins į institutą baigusius kituose apskríciose prekystos mokyklas; baigę tokias mokyklas galės į institutą pastoti tik iš Rygos apskrício, taigi iš Latvijos.

Is Kauno.

Kauno gimnazijos mokitiniai, žinoma, turtingesnieji, išskelavė ant pamokinančio pasivaizėjimo 14 d. berzelio, sugrįžo atgal. Jie atlanke: Maskvą, Jaroslavą, iš čia Volga atkeliavo į Astrachanį; atlanke Kaukazą. Sanarys Vilniaus žuvininkystės draugystės Chuvstelski, tirinėja vandenį Kauno gubernijoj; dabar jis važinėja po Panevėžio ir Telsių paviečius. Ištyrė jis upę Ventą, ežerus Mastio, Lokstų, Birulės, Tauslų, Plukės ir didžiausią ežerą Telsių pav. Plotelį.

Žydai Kauno gubernijoj.

Kauno gubernijoj yra išviso 142 žydiški kahalai arba parapijos; daugiausiai jų yra Šariulijų pavietij, nes 26, o mažiausiai Panevėžio pav., nes 13. Skaitlius suaugusių vyriškos lyties žydų siekė pernai 107378. Daugiausia tokių buvo Šariulijų pav., nes 20081, Kauno pav. 17760, Vilkmergės 16080, Panevėžio 13855, Telsių 13549, Raseinių 13386, Zarasų 12767. Iš kahalų, daugiausiai vyrų turi Vilkmergės kahalas, nes 4778, Šariulijų 4127, o mažiausiai Leplavo, Telsių pav., prie jo priguli tik 14 suaugusių vyriškos lyties žydų.

Aukos carui is Kauno gubernijos.

Maskoliskai laikraščiai garšina tolesnės žinias apie aukas carui ant karės is Kauno gubernijos: Zarasų moterų Raudonojo Kryžiaus Dr-tės komitetas, nuo jo parengto koncerto, turėjo įplaukimo 566 rubl. 83 kap. ir apart to tas komitetas surinko 750 visokių daiktų karieiviams. Ukininkai Aleksandravo valsciaus, Kauno pav., žinoma, caro persekiojami lietuviai katalikai, paaukavo 100 rubl. Kauno Raudonojo Kryžiaus Dr-tės komitetas vėl surinko nuo privatiskų ypatų 30 rubl. 50 kap., nuo Raseinių policijantų 31 rubl. 13 kap.; mokintojai Joniškėlių žemdirbystės mokyklos sudėjo 7 r. 43 kap.; Vilkmergės paviečio viršininkas surinko 266 rubl. 98 kap. Kad tai Kauno gubernijos gyventojai nuo teip noriai aukautų ant Lietuvos stės reikalų, nestovėjom mes teig žemai. Je vienog aukta vien carui, o sau nieko aukauti nenori.

Iš Šiaulių, Kauno gub.

Padavijimų mokslo apvietimo ministerio, Šiaulių gimnazijoj ant ateinančių metų padidinti mokesčių už mokslą iki 50 rublių ant metų nuo kiekvieno mokytinio, taigi mokesčiai liko pakelta ant 10 rubl. Šiaulių gimnazijoj mat mokiniai daug neįturingu lietuvių vaikų, tai moksliškias randas, per pakelimą mokesčių stengiasi apskunkinti lietuviams mokiniams gimnazijoj.

Iš Garliavos, Suvalkų gub.

Pas mus buvo parvažiavęs iš Peterburgo K. Š. paviešęs pas savo tėvus kaime Kampiškiuose. Nekuriais savo pasielgimais K. Š. tuojuos atkreipė ant savęs mūsų kunigelių akis. Jis papieškė kun. Tautkevičiaus pasielgimus, kada šis savo parvojūnus su botagu plakė ir varė nuo plianto į bažnyčią klausyti kun. Baltrušaičio pamokslą. K. Š. garsiai pasakė, kad pirmą kartą tik išvydo, jog kunigas vieton mokinio žmonių, paėmęs botagą, eina kilių ganyti. Kun. T. iš to dar pasididžiavo, saktydamas, jog tie žmonės, tai tikrai esą kiaušienės. Kitas atsikimimas su stebuklingu varpeliu apgindančių triobas nuo perkunijos. Mat diazonas Budzeika, parvažiavęs, „iš šiltų vandenių“, pasivėdė daug stebuklingu varpeliu, kurie, anot jo, yra paties švento tėvo šventyti „ant Panelės švenčiausios biudelio“. Tuos varpelius įkalbėjo pirkti visiems parapijonams, idant kylančios debesių, apibėgtų skampindimai apie triobas ir tuomi nukreiptų perkunijas į kitą kraštą. Pamatęs tokią procedūrą atliekant, K. Š. paėmė tą varpelį ir teip saviėdė į priemonios kerčią, jog net varpelio kotelis nulūžo. Apie toki atsitikimą, ir K. Š. bedievy, atsiųsė daug stebuklingų, kurie netrukė, atsiuntė į namus šnip-davatką. Jie vė, idant tikrai išstirtų jo nuomonės ir pasielgimus. Ta, „istyrusi“ ir savotiškai supratusi, tuojuos raportavo, o kun. Tautkevičia 27 berželio K. Š. iškeikė iš sakyklos, liepdamas jį pagavus užmušti, idant nevestų iš kelio „nėkalčių avelių“. Kitą nedeldienį čia gausia K. Š. gaudė užmušti, bet nesugriebė. Tapo kunigų sutaisytas kitoniskas pilnas. Dasižiavo, jog Antanas K. pėmė nuo K. Š. atsišaukimą „apie karę“, nepatingėjo visi keturi kunigai nukelti ant K. Š. namus, atjėškė žodį žmogų lauko gale prie kagrės ir įkalbėti minėtą atsišaukimą pristatyti policijai ir suskusti K. Š. Del šio skundo namuose K. Š. tapo padaryta 28 berželio krata ir dabar kunigas jau daugiau, id kad pasisekė žmogų suėsti. Policija baisiai pergandino senę Š., kuri labai smarkiai po tam susirgo. Policija atėmė iš namų K. Š. fotografiją, turbut, kad jį galėtų greičiau pažinti. Ant Užnemuninės alėjos geležinkelio, ant stacijos No-wo Kamenna, šėnių nustatytai Prokapičiui, sukabinant mašiną su tavorinio traukio vagonais, smarkiai susipaudo vagonas sutriuškinto ranka. Prokapičiui nu-gabeno į Suvalkų ligonbutį, kur daktarai suvisu nuplovė jam ranką. Nežinia, ar geležinkelis atlygis jam už nudytą ranką.

Iš Prūsų Lietuvos.

Tilžės „N. Lietuviška Ceitunga“ praneša, jog 24 d. lie-

pos Klaipėdoj buvo parengtas pamokinantis pranešimas „Apie kulturosūmanymus“. Tik laikraštis nepadauda, ar tas pranešimas buvo skaitytas lietuviams jų prigimtoj kalboj?

Kareiviskos valdžios Tilžėj vėl parengė suvedimą arklų ant kariūmenės reikalų. Pirkto 40 arklų ir mokėjo po 350-600 Markių.

Pabaigoj liepos, Prūsų Lietuvoj buvo labai dideli karščiai. Užtai pirma buvo šalnis, po nakčiai kaip kur stovinti vandens užsidenę ledų pluta. Nušalnojo daržovės ir bulvės.

Kaip praneša Karaliaučiaus Prūsų Lietuvos laukintystės Laiskas, žieminiai rugiai ir kviečiai, teip jau ir vassarajai veik visur išrodo geri; ir sodų vaisiai uždėrojo gražiai, tik jų nokimas pasivėlino.

Darbininkai dirbant prie kanalizavimo Tilžės, buvo štraika pakėlė, kadangi mat kontraktorius sumazino jų algas. Dalis darbininkų išėjo ant laukų, kur dabar darbu netruksta, o likę, apie 200, sutiko dirbti už mažesnes algas.

Tilžėj, netoli Šanamės, prigėrė du tilziečiai, kamin-skis ir Adomaitis.

Klaipėdoj atsiuvo Prūsų Lietuvos Susivienijimo seimas. Vyriausybė ant sekančių metų likosi išrinkta iš šių ypatų: prezidentu išrinkto Anso Bruožį iš Bitėnų; vice prezidentu — Joną Kiošį iš Venskų; knygium — Mikolį Kiošį iš Tilžės; izdini-ninku — Kristupą Urdaitį iš Tilžės; sekretorium — Joną Birkšį iš Mozurų Jakubą.

Iš Amerikos.

Pavoge vaikų.

New York. Likosi čia pavogtas 9 metų Antanas Mannino, su nus turtingo italijono kontraktoriaus. Iš namų vaiką išsiviliojo 16 metų Curozza. Mena, kad vaiką pavėrė koki sicilijonai, norėdami nuo tėvo gauti didelį išpirkimą.

Užtvino kastynės.

Raleigh, N. C. Baringen aukso kastynės nuo smarkių lytų uam užtvino, vanduo teip greitai užliejo kastynių olą, kad joje esanti darbininkai ne įstengė išsigelbėti. Oloj buvo 9 darbininkai, iš jų tik vienas išsigelbėjo, 8 gi prigėrė.

Ypatiskas priežastis persikrymo.

Denver, Col. Gyvenanti Kan-sas Cityje Mary Bryving atsišaukė į sudą, reikalaujama persikymo su vyru. Kaip priežastį reikalaujamo paduoda: „kad vyras jos ne turi savo valios ir noro, daro vien tai, ką paliepia pati. Ji gi vyro ne turinčio savo valios turėti ne nori.“

Ypatiskas sztraikas.

Washington, D. C. Viršininkas jurinink ant Viedvog salos, dabojančių galą didžiojo pojurnio telegrafo, leitenants Owen pranešė, jog visi telegrafo urėdininkai žada apiešti salą, jėgu laivynės ministeris ne atims atgal padavijimą, kuriuo uždraudė šaudyti ant tos salos gyvenančius paukščius su gražių parvų plunksnomis. Lai-vynės ministeris atsaikė, kad tas uždraudimas ne bus atgal atjimas.

Daktaras pinigų dirbejas.

Boston, Mas. Likosi suareštuotas vienas iš garsesnių gydytojų miesto Roxbury, Dr. Sauts. Jo namuose rado tikrą netikrų popierinių pinigų dirbtuvę ir 102000 dol. padirbtų netikrų pinigų. Mat nepasigandino viena daktarysta, bet varė ir kitokių bizių.

Akmuo iš dangaus.

Meadville, Pa. Netoli geležinkelio stacijos Concord, 12 d. pūtės, 2 val. ryto, iš dangaus nupuolė didelis akmuo, arba meteoras. Pasiekęs žemės orą, jis užsidedė ir perplyšo. Puolant, užkilo baisi vėtra, kuri vienoj traukė vos vieną minutą.

10 Žmonų prigėrė.

Washington, D. C. Didelė valtis su 14 žmoniją apvirtu ant upės Potomac. Iš buvusių joje žmonių, 10 prigėrė, tik 4 ypatos išsigelbėjo.

Bande namus su dinamitu išgrauti.

Wheeling, W. Va. Po namais superintendento Aust Coal & Coke Co., Horchlerio, nežinia kas, padėjo dinamitą. Eksplozijos namų grindys likosi išardytos, bet vi-

siems gyventojams pasisekė išsigelbėti; tik vienas Horchlerio vaikas likosi eksplozijos smarkumo iš lovos išmetas ir nepavojingai suzeistas.

Parodos lankytojai.

St. Louis, Mo. Visosvietinė paroda čia atidaryta jau ketvirtas mėnėsis. Iki šiol atlankė ją 6925-598 žmonės, taigi, sulyginant, ne daugiausiai; tiek jau liko liekasi iki jos uždarymo. Jeigu teip kaip iki šiol ją lankytų, tai išpultų per visą laiką vos ne su visu 14 milij. Iki šiol daugiausiai lankytojų turėjo paskutini Paryžiaus paroda, kurią atlankė netoli 29 milijonai žmonių, taigi daugiau negu dusyk tiek ką St. Louis.

Biaurus žmogudys.

Beaver Falls, Pa. Vėžėjas George Cox atėjo į namus savo paties kastyvė, namus uždėgė, o pačiai perpiovė kaklą. Subėgę prie ugnies kaimynai, žmogudį surišo ir būrė be abejonės lynavę, bet atkak policistai bent nuo jo išgelbėjo.

Sugriuvo namai.

New York. East New York sugriuvo siena naujai statomų namų. Prie to 8 ypatos likosi sunkiai suzeistos.

Girtu gaisrai.

St. John, Newfoundland. Ši-tose aplinkinėse siaučia girtų gaisrai: ir jie daug bledies pridirbo. Gaisro apsiuosti bepročių namai, kuriuose yra 200 bepročių, jie yra dideliame pavojuje, kadangi jų per degančias gijas išvesti negalima.

Nelaimės ant geležinkelio.

Fort Scott, Kas. Netoli nuo čia, ant Missouri Pacific geležinkelio, susimušė lokomotyva su tavoriniu traukiu. Prie to viena ypatos liko užmušta, o keturios sunkiai suzeistos.

Wilkesbarre, Pa. Ant Harvey Lake linijos karas išsilojo iš rėlių ir užbėgo ant telegrafo stulpo. Šešios ypatos prie to likosi sunkiai suzeistos, o tep trys katalikiškas kunigas Holmes.

Mouch Chun, Pa. Ant Mouch

Chun Lightbought & Slatington linijos išsilojo iš rėlių karas ir apvirto. Prie to viena ypatos liko mirtinai suzeista, 5 suzeistos sunkiai, kiti gi pasaežiai suzeisti lengviau.

Ternacana, Ark. Netoli čia-

nykščios geležinkelio stacijos išsilojo iš rėlių greitai bėgantis geležinkelio „Cotton Bell“ pasaežinis traukis. Prie to vienas geležinkelio tarnas liko užmuštas, o du mirtinai suzeisti.

Silver Point, Ten. Netoli nuo

čia išsilojo iš rėlių pasaežinis Tennessee Central geležinkelio traukis. Prie to viena ypatos liko užmušta, o 22 pato suzeistos.

Gaisrai.

Wallace, Idaho. Netoli nuo čia, miestelyj Blak Bear, siautė gaisras, kuris pridirbo bledies ant 150000 dol.

Glidden, Ia. Sudėgė čia City hotelis. Ugnyje pražuvo du apsi-tojų hotelių broliai.

St. Louis, Mo. Sudėgė čia įtaisos American Refrigerator Transit Co. Blied gaisro padary-tą skaito ant \$250000.

Topeka, Kans. Sudėgė čia di-deli arklinėliak ir vežimų parsam-dymo įtaisos. Sudėgė 35 karietos ir 16 bragių arklų. Blied gaisro padarytą skaito ant 100000 dol.

Iš darbo lauko.

Nuo didžiojo štraiko.

Štraikas darbininkų galvijų pio-vinyčiose, prigulicinosės mėsiniam trauktai, dar vienas nepasibaigė. Tru-stas giriasi, jog turi ant varymo darbo pakaktinai scabsų ir dau-giau darbininkų nereikalauja, bet ištikro, turbut, tuose pasigyrimu-se ne viskas yra teisybė. Gal pio-vinyčioj turi darbininkų, kad su jais galėtų dirbti vartini, nereika-lauja piovinčių uždaryti, bet to ne-pakanka ant parupinimo tiek me-sos, kiek žmonės reikalauja. Jei-gu piovinčiųj savininkai turi pa-kaktinai darbininkų, tai kam jie kelias mėses prekes? Juk pereitą savaitę prekės mėses visoj veik Amerikoje vėl likosi pakeltos.

Prie štraiko pristojų pečkū-riai ir mašinistai piovinčiose. Visi organizuoti vėžėjai tarė-si teipogi štraikuojantiems mēsi-ninkams padėti per prisidėjimą prie štraiko, bet iki šiol nieko ne-nusprendė.

Tuli prijuočiant darbininkams biznieriui nutarė, pagal išgalę, dėti pinigų ant sušelpimo štraikuojan-čių žėimynų. Unija rengiasi už-dėti paravinčių, iš kurios štraiku-jojančių žėimynas galėtų gauti valgio produktus. Tam tikslui vi-sokios kitos darbininkškos orga-nizacijos ir pavienios ypatos pa-žada sudėti pinigų. Tai iš tikro but didelė pagalba štraikuojan-tiems.

Iš Lincoln, N. H.

Čia yra daug lietuvių. Visi su-sidėję lengvai galėtų parengti kny-gyną, galėtų jame praleisti laiką ant skaitymo, kas būtų kur kas naudingesniu negu praleidžiant jį karčemos, arba prie kazyrų.

Ant 5000-6000 lietuvių čia yra mažai gerų tėvynainių, kuriems rūpi tautiški reikalai, bet tie ne gali nieko svarbaus nuveikti. Mes užimti asabiška kova, neturime laiko praklinais darbais užimti.

Kovos su ypatoms, vaidų su bro-liais mes mokinamės nuo mūsų prakituo nupenėtų kunigų išlei-džiamos „Žvaigždės“. Tokiose sanylose jau ištikro geriau mie-goti, negu teip savęs piaušties, o mūsų kunigai tik piovinimosi mus mokina.

Tikras katalikas.

Iš Ansonia, Conn.

Yra čia net per daug lietuvių ne-pasjtančių savo tautiškų pareigų ir per tai, su skruada savo tautos, tarnaujančių svetimačiams. Štai vienas žmogelis prisieimė lenkų ir maskolių ant boardo ir nuo lenkų išmoko šiaip teip lenkiškai grabi-lyti. Kada iš Lietuvos atvažiavo jo brolis nemokantis kitaip kaip lietuviškai ir su boardingieriais ne-galėjo susitiekėti brolis liepė jam, vėtoj angliškai, kuri tai kalba A-merikoj netatbutinai reikalinga, mokytiesi lenkiškai, iš ko žmo-gelis ne jokios naudos negali turėti: tas mokinimasis lenkiškai palaik-uz nerukalingą daigtą. Už tai brolis jį nuo boardo išvarė. Mat maskoliai ir lenkai jam yra geresni už tikrą brolį.

31 d. liepos vienuose namuose,

pareję iš karčemos gerai užsidiu-nę boardingieriai pradėjo reikauti. Gaspororius norėjo sudraust, bet girti, žinoma, neklusė. Gaspa-dorius pagriebė plaktuką ir su juom norėjo girtiems į kaktą pro-ty įkalti, bet atbėgo dėdės ir vi-sus paėmė, tik pastačius po 50 dol. karcijos, paleido. Sudžia prisidijo „gaspororius“ \$18.45, o boardingieriai \$21.25, taigi iš viso \$29.68 užmokėt.

Neseniai čia vienas žmogelis už-simamė, ant prakurimo pečiaus, parsinešti nuo geležinkelio medi-nius šėnių paramus: į talką pasi-lykė savo draugą, bet patėmijo sargas ir užmąnytoja sulaukė, tal-kininkui pasisekė pabėgti, bet jį išlavė sumistas. Abudu sudas nusudijo į kalėjimą ant 30 dienų. Negal.

Iš Brooklyno, N. Y.

P. Balčiūnas, korespondencijoj iš mūsų miesto, patilpusio Nr. 32 „Lietuvos“, priminė, jog čianykš-čė „Lietuvos Suny Dr-rt“, atmes-dama, pirmuosius jos nutartus cen-tus ant tautiškių reikalų, nutengė vėžio žingsniu atgal.

Kad minėta draugystė, teip pir-ma mūsų laikraščio išgirta, nuten-gė vėžio žingsniu, kad jį atmetė centus ant tautiškių reikalų daugu-m balsų, to nieks negal užginti. Nors per čielus metus už tuos cen-tus buvo kova, bet ant galo, duodant į spaudą konstituci-ją, atsibuvo tikras mušis po Port Arthur: 8 balsai perviršio ir nu-tarta daugiau ne mokiėti centų ant tautiškių reikalų. Matyt centų priekams visai ne apėjo ir ne apei-na mūsų tautos labas. Čia mat nuo neseniai atsirado ypatiska lie-tuvių vėsių: tie tautiškus darbus griauja ir eđa čianykščius veike-tus, kurie ant tautos labo, bet ant labo savo pilvo ir tais įkalbinė-jamais patraukia mažiau supran-tančius. Na, o tie juodvalbiai ant keno labo dirba, kam patar-naut norėdami, griauja tautiškus darbus ir niekina, apšmeizžia tau-tiškus vaikėjus?

J. B.

Iš Mortland, Me.

Čia yra burielis lietuvių. Darbai eina vidutiniškai, lietuviai dirba briežiu-rių ir skrybėlių dirbtuvėse. Yra čia keletas ypatų skaitančių knygas ir laikraščius, yra lietuviška bučernė, užlaiko ją geras tautietis, Jonas Simas.

Lietuviai pas jį perka nevisi, mat yra žydas. Lenkai beveik visi perka pas žydą. Mat čia nėra salitunų, o pas žydą galima ir gė-rimų gauti. Tas žydelis už mėsą ir duoną ima pigiaus, bet atlupe už degtinę ir alų.

Ant išklausymo išpažinties pri-buvo kun. Žebrys; jis mėgino draugystę sutverti, bet žmonėlis nesutiko, kadangi norėjo sutverti grynai katalikiškai.

Iš Lincoln, N. H.

Čia yra apie 100 lietuvių. Gra-žiai gyvena, tik 80 liepos buvo peštynės lietuvių su prancuzaais. Mat suėjus lietuviams pirmą į sa-lioną, atėjo prancuzaai ir pareika-lavo, kad lietuvių pasitrauktų į kitą vietą. Užtėmijęs gaspadarius, pra-lino visus. Ant gatvės prancu-zaai šoko mušti, bet lietuviai labai aptaisė nabagėlius. Mėgino gin-tis su buteliais, bet greitai butelių ne teko.

Prancuzaai skundė lietuvių

miesto ponui ir fabriky savini-

čiams, kad gavo atsakymą, kad ne-uzkabinėtų lietuvių, tai nieko jie nedarys. Norėjo varantą gauti, bet teipgi negavo.

Čia yra lietuvių užimanti geres-nė negu kiti vietas. Darbai eina gerai.

Pirma lietuvių skaitė vien „Saulę“, vienas ar du „Lietuvą“, dabar jau eina daugiau „Lietu-vo“, „Vienybės“, „Ukininko“ ir „Varpo“.

Tuli jaunieji kalba apie sutė-vimą draugystės. Galima tikėtis, kad veikiai tas įvyks. Lietuviai čia nesulenkeję: rods yra keli toki, bet visai mažai; tie yra iš Vilniaus gubernijos.

N. Gendrolius.

Worcester, Mass.

Darbai eina ne geriausiai, ne dirba pilnai.

Lietuviai po senovėi maukia a-lutį, apie tautiškus reikalus mažai besirūpinami; ant gėrymo ir kito-kių ne pagirtinų darbų laiko mat ir pinigų turi.

Buvo čia du lietuvių pečkukai, kurie visiems gėdą darė. Pereitą savaitę jie, paėmę savo ginklus, nuėjo ant lenkiškų vestuvių savo gabumą parodyti. Nepasisekė vienog nabagams, nes lenkai juos teip sumušė, kad reikėjo gaben-ti į ligonbutį: vienas teip sumuktas, kad nežinia, ar išgis. Paskui at-važiavo čia brolis vieno iš sumu-ty ir norėjo atlatyti lygonbutį gulintį, bet žmogus už senus dar-bus pėteko į lakupą. Apkritai, muštynių gas; mus ne truksta, ne matyt vien gerų darbų. Rodosi jau laikas būtų pamesti blogus dar-bus, o griebtiesi gerų.

J. J. Ger.

Iš Laconia, N. H.

Čia yra 4 lietuvių žėimynas, su-tikime gyvena. Laikraščių atei-na: 2 ex. „Saulės“, bet knygų nėra skaitančių. Mėgsta išsigerti.

Neseniai buvo čia negratus atsi-tikimas. Mat Ionas Žalionis, Lie-tuvoj vedęs, į Bostoną atvažiavęs, antrusį apsiėdė ir žmonės apie bi, žinodami, nedavė ramumo, ir jis priverstas buvo kranstytis į ki-tą miestą: pribuvo į Laconia ir ramiai gyveno, bet ant nelaimės atvažiavo pirmoji pati su sunumi iš Lietuvos ir vyrą padėjo ant me-tavonės; neseniai kalėjimo, išsiun-tus ant miesto farmų dirbti be už-mokesnio.

Čianykščiai lietuvių sulenkėję ir mažai kas apie juos žino.

Buves čia.

Iš Dover, N. H.

Denvere, N. H., yra 3 lietuviš-kos žėimynas. Lietuviai sulenkė-ja, mėgta gėryms. Knygų ir laikraščių visai neskaito.

Darbai eina vidutiniškai. Dirba daugiausiai spaustuvių dirbtuvėse (Print Works).

N. G.

Ne visi keliai geri; me-las visgi biauurs.

Nr. 33 „Kataliko“ patilpo ko-respondencija iš Brooklyno p. Va-lentino, kurioje jis teip kito sa-ko, buk, ant tulo masmitingo kriaučiui nutarė į laikraščius pa-duoti keletą žodžių apie savo rei-kalus, bet pas tulos nuleidus, ne tik ką mūsų reikalų ne patalpino, bet iki šiam laikui ir atsakymo jo-kio ne bebuvu (tai, turbut, „Lie-tuva“ su „Vienybė“ teip puikiai už darbininkų reikalus kovoją).

Toliau, teip „Kataliko“ redak-cijos „Patėmijimų“ randame kitą ziedelį. Ten redakcija sako: „u-nija tačiau pasigedusi dykai iš-mestų 50 dol. (čia mat eina apie jos auką, nusijutą į „Vienybės“ redakciją ant kelionės delegatui į Nyderlandus ant darbininkų kon-greso. Rd.), kurių ypat darba, jiems (kraučiams) štraikuojant truksta, antru sykiu bandant per „Lietuvą“ ir „Vienybę“ lai-svamąjį minkštą širdis sujudin-ti, bet tuodu laikraščiai, pagal li-dijimas, ne tik ką jų reikalavimų ne talpino, bet da ir jokio atsaky-mo ne davė.“ Kitoj vietoj, „Ka-taliko“ redakcija priduria, buk „Lietuva“ apreiškė, jog tas daly-čias yra privatistai.

Ant to tiek galime pasakyti. Su

kokiais darbininkų reikalais į lai-kraščius kreipėsi Brooklyno kriau-čių unija, ar su viešais, ar su pri-vatistais, mes nežinome, kadangi nuo unijos „Lietuva“ ne jokio at-saukimo ne gavo, o be to, supran-tama, kad ne galėjo duoti nė at-sakymo, nė negauto atsiliepimo patalpinti. Gal ta pati priežastis yra, kad ir „Vienybė“ nieko ne atsakė. Kad du laikai sykiu į dvi redakcijas išsiųsti sykiu pra-tų, daleisti ne galima, nes reiktų pripažinti keno nors suokalbį.

Reikaluose unijos praaukų 56 dol. ant kelionės delegatui į Nyderlandus „Lietuva“ teipogi ne jokio atsiliepimo nuo unijos ne gavo, todėl ir patalpinti ne galėjo. Leigu siųsti atsiliepimus buvo nu-tarta, o tas ne padaryta, tai tegul unija savo eilėse įsiekio kaltę, o ne laikraščių redakcijas.

„Lietuva“ kriaučių aukos ne

kludė ir kludyti ne galėjo, kada-gi ji nežino, ant kokių išlygų unija

aukavo. Ji siuntė savo auką į „Vienybę“, nuo jos, o ne nuo „Lietuvos“ ir galėjo reikalau-ti aukos sugrąžinimo. Auka ta, kaip „Vienybė“ pagarsino, yra jau sugrąžinta. Ar „Vienybė“ tu-rėjo, ar ne turėjo tiesą gražinti auką, mes ne sprendžiama, kada-gi, kaip sakėme, nežinome ant ko-kiu išlygų Brooklyno unija savo auką „Vienybė“ nusintė. Pa-gal išsiviepatavusias civilizuotuo-se kraštuose pasielgimo formas, aukos ant viešų reikalų yra po vi-suomenės kontrole, todėl sprendi-mas apie gražinimą keno nors au-ką prigili visuomenė.

Iš patilpusio „Kataliko“ rašte-lių aišku, jog yra varomos kokios nedoros intrigos ypatiai prieš „Vienybę“ ir „Lietuvą“.

Asabiški vaidai, koki gali kilti lygiai tarp unijos ir laisvamųjų, ar tarp kitokių draugystių, kol jie yra asabiškai, laikraščiai ne apei-na. Ar tarp kriaučių unijos ir laisvamųjų Brooklyne užsime-asiabiški, ar dėl viešų reikalų vai-dai, to mes nežinome.

Priežodis sako: melas turi ilgas kijas; jis greitai nubėga, bet greitai ir sugrįžta pas jį paleidusį. Melaginus apšmeizimus, mūsų rodosi, draudžia ir tiesos vius ci-vilizuotų kraštų. Su nesilaikan-čiais teisybės apšmeizėjais nieks polemikų neveda. Melagis, syki ant apšmeizimo ko nors pamela-vęs, kilmsta melagystėse vis gi-liau. Vesti ginčus todėl ne būtų jokios naudos, koki ginčai nie-kada ne pasibaigtų, o visgi nieks ne žinos, kame yra teisybė.

Negražu išnaudoti savo-

sius.

Vienas iš mūsų skaitytojų at-siuntė mums prastai lietuviškai sudėtą plakatą p. a. „Iš darbo ne-gali pragyvent“, kuriame kalbina siųsti pinigų, po \$2, 1 dol., 50c., 25c. ant piniginės lioterijos ir už 2 dol. žada laimikį 60000 dol., už 1 dol. 30000 dol. Na, argi tai ne galima pralobti?

Mūsų skaitytojas, atsintęs tą plakatą, klausia, ar tai teisybė. Ant to galime tik atsakyti ne tik jam, bet ir kitiems, kam tie plakatai pateko. Amerikoj visokios liote-rijos, ypat gi piniginės, yra už-draustos, lioterijų rengėjus bau-džia sudai, ne jokį pagarsinimą apie lioterijas ne galima siųsti per pačią. Amerikoj ne valia nė pirk-ti, nė pardavinėti tikietų ant liote-rijų. Tokiu būdu, jeigu kas pa-rengė čia kokią lioteriją, galėjo parengti tik slapta, bet valdžij ži-nios, nes jeigu valdžia žinotų, tuo-jaus lioterijos rengėjus suareštuotų, o tasyk ir laimėję laimikus ne turėtų nuo ko laimikio pajieškoti. Lioterijų kompanijų, kaip u-drausty krašto tiesoms, negalima inkorporuoti. Jeigu tokios kur yra, jos yra slapotos, visai priva-tiškos.

Tiek mūsų skaitytojų galime ant jo užklausmo atsakyti. Vis-kas gi, kas slepiasi, nėra geru. Gero juk nieks slepti nereikalauja, slepiami tik toki darbai, kurie bijo-ji šviesos.

Gaila!

Nr. 31 „Vienybės“ patilpo raš-telis mūsų garsaus tautiečio, Dr. Jono Šliupo, kuriom jis atsisakė vaziuoti į Nyderlandus ant terp-tautisko darbininkų socialistų kon-greso. Savo rašte mūsų tautietis ruogja, kad ne tik jo užmanymas ne tapo paremtas, kaip reikia, bet apsiimdamas iš syk reprezentuoti lietuvių ant kongreso, tik užsitraukė asabiškus užsiuolimus (tą juk pas mus užsitraukia kiekvie-nas, kurs tik nori ką nors veikti ant viešo labo. Tai jau mat tokia mūsų mada. Rd.). Gaila labai, kad mes atšalome ir neremiame svarbių žmonių, per tai parodo-me svetimačiams, kad mes ne tvirti, pats nežinome, ko norime; tarp savųjų gi naikiname užsitikė-jimą kad ir svarbiausios užman-y-mams. Ypat liūdna, kad mes ne-mokam pagodoti dirbančių ant vie-šo labo veikėjų.

M. Senkus.

Vaistas gelbintis nuo pli-

kumo.

Laikraščių ska

